

Handläggare
Fredrik Holmgren
Telefon: 08-508 14 050

Till
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd
2020-08-27

Inbjudan till samråd om förslag till detaljplan för del av fastigheten Örby 4:1 vid kvarteret Skolfilmen i stadsdelarna Högdalen och Bandhagen i Stockholm

Svar på remiss från stadsbyggnadskontoret, S-Dp 2018-15610

Förslag till beslut

1. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Ärendet genomgår omedelbar justering.

Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör

Kersti Tagesson
Avdelningschef

Sammanfattning

Stadsbyggnadskontoret är en förvaltning i kommunen som arbetar med att planera hur staden ska bli i framtiden.

Stadsbyggnadskontoret har arbetat med ett förslag om att bygga en ny förskola i Högdalen. Förslaget är en så kallad detaljplan som bestämmer var den nya förskolan ska byggas.

Stadsbyggnadskontoret har skickat förslaget till Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning för att få reda på vad förvaltningen tycker.

Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsförvaltning
Avdelning utveckling, lokaler och stadsmiljö

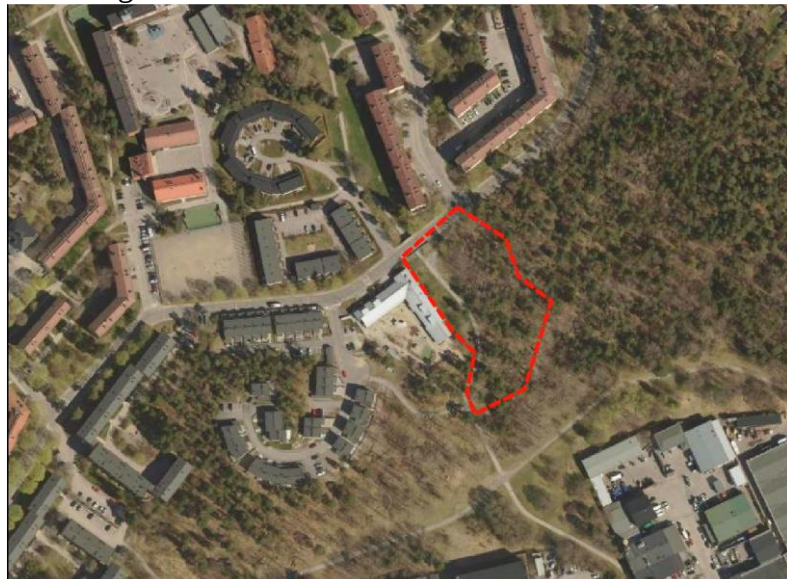
Slakthusplan 8 A
Box 81
12122 Johanneshov
Växel 08-508 14 000
Fax
eav@stockholm.se
stockholm.se

Stadsdelsförvaltningen tycker att förslaget är bra. Men förvaltningen har några synpunkter om hur förskolans gård kommer bli. Bland annat vill förvaltningen att gården ska bli så stor som möjligt och att det finns bra lekplatser på gården för alla barn. Den nya förskolan kommer få en stor gård men det kommer också leka många barn där.

Stadsdelsförvaltningen tycker också att det är bra att den skog där förskolan ska byggas bevaras. Skogen har många gamla träd och fina platser dit många går. Förvaltningen vill att den fina skogen ska få finnas kvar.

Bakgrund

Stadsbyggnadskontoret har tagit fram ett förslag på ny detaljplan för del av fastigheten Örby 4:1 på Trollesundsvägen i Högdalen. Den nya detaljplanens syfte är att möjliggöra för en ny förskola med 10 avdelningar.

Figur
1:
karta
över

planområdet, källa samrådshandling för detaljplan 2018-15610

Den nya förskolans 10 avdelningar ska hantera det ökade behovet av förskoleplatsen i Bandhagen. Ökningen beror på planering och produktion av cirka 1000 nya bostäder utmed Trollesundsvägen i Bandhagen. Närliggande bostadsproduktionsprojekt omfattar:

- Brandbottnen, 75 lägenheter, inflytt 2022
- Diabilden, 380 lägenheter, inflytt 2024
- Färgfilmen, 57 lägenheter, inflytt 2024
- Ramsökaren, 80 lägenheter, inflytt 2023
- Hålkälen, 35 lägenheter, inflytt 2023
- Lådkameran, 150 lägenheter, inflytt 2024
- Filmen 1, 80 lägenheter, inflytt 2021
- Filmen 2, 50 lägenheter, inflytt 2022
- Framkallningen, 150 lägenheter, inflytt 2020

Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsförvaltning
Avdelning utveckling, lokaler och stadsmiljö

Slakthusplan 8 A
Box 81
12122 Johanneshov
Växel 08-508 14 000
Fax
eav@stockholm.se
stockholm.se

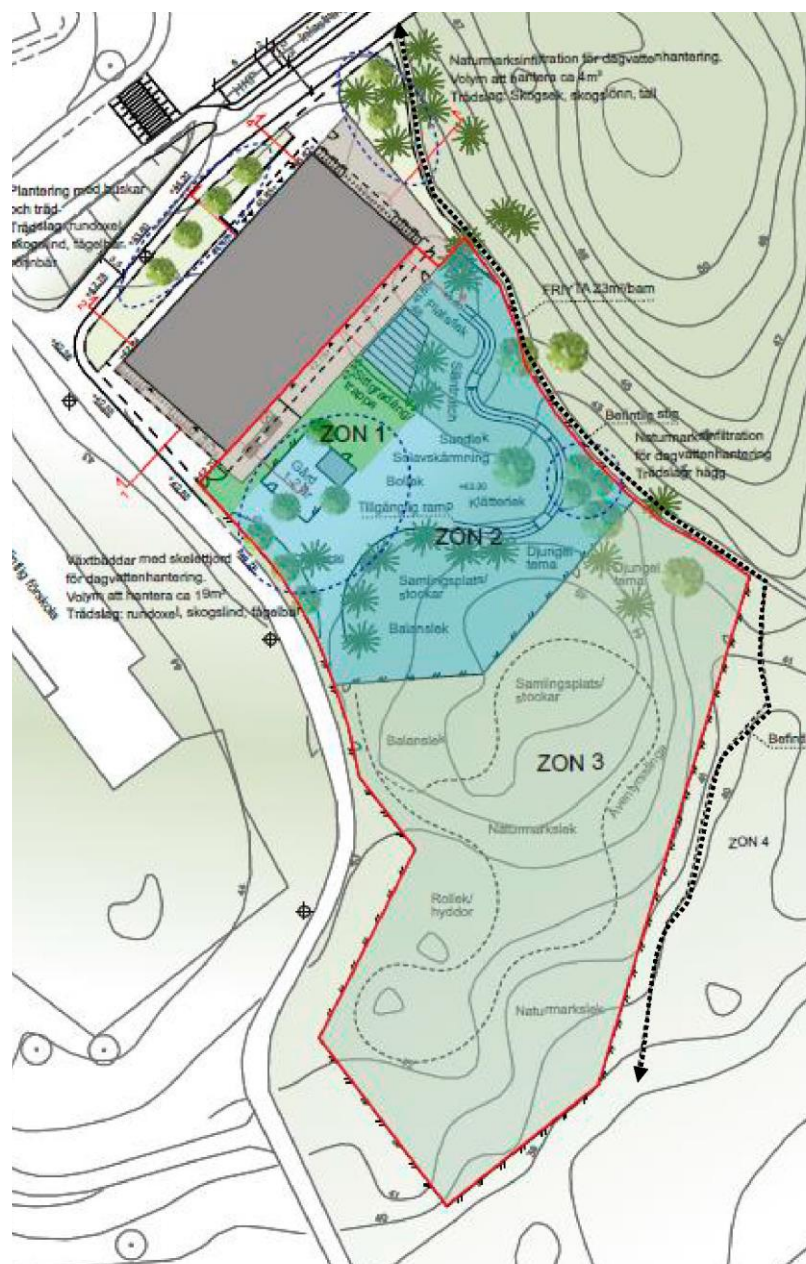
Till dessa nya lägenheter saknas tidigare planering av nya förskoleplatser varför ny friliggande förskola på Trollesundsvägen nu planeras. De 10 avdelningar ska hantera det ökade behovet av förskoleplatser som dessa bostadsprojekt beräknas generera.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av avdelningen för stadsmiljö och lokaler.

Ärendet

Den nya förskolan ska placeras i kant med Trollesundsvägen, intill en parkväg som passerar i tunnel under Trollesundsvägen. På andra sidan parkvägen ligger förvaltningens befintliga förskola Skogen på Trollesundsvägen 55. Den nya förskolan och förskolegård tar naturmark i anspråk som har såväl rekreativa som ekologiska värden.

Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsförvaltning
Avdelning utveckling, lokaler och stadsmiljö

Slakthusplan 8 A
Box 81
12122 Johanneshov
Växel 08-508 14 000
Fax
eav@stockholm.se
stockholm.se

Figur 2: illustration över ny förskola och gård, källa
samrådshandling för detaljplan 2018-15610

Byggnaden placeras på en plats med lägre naturvärden i syfte att spara så mycket värdefull natur som möjligt. De södra delarna av planområdet där förskolegården placeras finns värdefulla träd och promenadstigar som tillgängliggör Trollesundsskogen för allmänheten. Ungefär halva planområdet är utpekad som ekologiskt särskilt betydelsefullt område som livsmiljö för skyddsvärda arter.

Detaljplanen är på samråd 26 maj till 6 juli 2020 och beräknas antas i februari 2021.

Synpunkter och förslag

Stadsdelsförvaltningen är positiv till planförslaget om att möjliggöra ny friliggande förskola vid Trollesundsvägen. Förvaltningen har synpunkter på delar av förslaget enligt nedan.

Övergripande

Stadsdelsförvaltningen vill poängtera att Svenska kraftnät kommer att markförlägga en högspänningskabel genom Trollesundsskogen under kommande år. Förvaltningen efterfrågar att eventuell elektromagnetisk strålning tas med i konsekvensbedömningen för förskolan utemiljöer.

Stadsdelsförvaltningen bedömer att den del av ytan som förslås som förskolegård går att exkludera. Stadsdelsförvaltningen föreslår därför ny avgränsning av förskolegården där den södra gränsen flyttas upp cirka 25 meter. För detaljerad utredning av ny avgränsning av förskolegården ska förvaltningen konsulteras.

Figur 3: vyer från Trullesundsvägen och från sydväst, källa samrådshandling för detaljplan 2018-15610

Ekologisk hållbarhet

Stadsdelsförvaltningen är positiv till de kompensationsåtgärder som planeras inom förskolans gårdsmiljöer och att dessa inkluderas i den pedagogiska verksamheten. Stadsförvaltningen instämmer vidare i bedömningen att bevara de promenadstigar som löper öster och söder om planområdet.

Förskolans utemiljöer

Stadsdelsförvaltningen vill poängtera att Enskede-Årsta-Vantörs funktionsprogram för utemiljöer ska vara vägledande i planeringen av förskolans utemiljöer. En stor del av förutsättningarna kring förvaltningens synpunkter rörande utemiljöerna finns beskrivna i funktionsprogrammet.

Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsförvaltning
Avdelning utveckling, lokaler och stadsmiljö

Slakthusplan 8 A
Box 81
12122 Johanneshov
Växel 08-508 14 000
Fax
eav@stockholm.se
stockholm.se

Stadsdelsförvaltningen är positiv till att förskolans totala friyta uppgår till 4 380 kvadratmeter. Förvaltningen vill dock poängtera att förvaltningens definition på friyta enligt funktionsprogram för förskolans utemiljöer omfattar ”Den yta som barn kan använda på egen hand vid utevistelse. Förrådsbyggnader, bil- och

cykelparkering samt ytor för lastning och lossning ingår inte i friytan.” Stadsdelsförvaltningen vill därför försäkra sig om att planhandlingarna använder samma avgränsning som förvaltningen för att ge en korrekt bild av förskolans friyta.

Stadsdelsförvaltningen bedömer att andel friyta om 24 kvadratmeter per barn är i lägsta laget ur slitagehänseende för att gården ska kunna bestå av lekytor med naturliga slitlager, buskar och träd. Stadsdelsförvaltningen bedömer utifrån tidigare studier att 20 kvadratmeter per barn är ett absolut minimum för att riktig växtlighet ska kunna överleva på lång sikt. Det är även ur jämställdhetsperspektiv viktigt att uppnå hög andel friyta eftersom lekmiljöer med hög konkurrensfaktor inte är att betrakta som jämställda.

Stadsdelsförvaltningen är vidare positiv till att värdefulla träd inom förskolans gård skyddas i detaljplanen. Stadsdelsförvaltningen vill dock kommentera den skrivelse om prickmark på sida 23 i planbeskrivningen med att förskolans verksamhet efterfrågar minst en förrådsbyggnad inom gården varför förvaltningen efterfrågar att planbestämmelserna inte omöjliggör detta. Placering av förrådsbyggnad bör ske i samråd med förvaltningen.

Stadsdelsförvaltningen är negativ till att förskolans zoner stängslas in enligt förslag på sida 23, tredje stycket i planbeskrivningen. Förvaltningen bedömer att sådan instängsling hindrar barn i den självständiga och fria leken. Stadsdelsförvaltningen kommer vid sådan instängsling inte heller betrakta gården som sammanhängande utan som två separata gårdar vars kvaliteter bedöms inbördes. Stadsdelsförvaltningen efterfrågar att planbeskrivningen inte hanterar frågor rörande staket och instängsling utan lämnar planering och uppförande av staket till förvaltningen.

Jämställdhet

Stadsdelsförvaltningen bedömer att konkurrensfria lekmiljöer är avgörande för att skapa jämställda förskolegårdar. För detta behövs dels tillräcklig andel friyta men även tillräckliga ytor, möblering och lekutrustning för att främja en konkurrensfri lek.

Tillgänglighet

Stadsdelsförvaltningen är över lag positiv till hur planhandlingarna hanterar tillgänglighetsfrågorna kopplade till en förskolebyggnad med tillhörande gård. Stadsdelsförvaltningen vill poängtera vikten av avvägning mellan att anlägga en å ena sidan tillgänglig gård och

å andra sidan en spännande och utmanande gård.

Stadsdelsförvaltningens ståndpunkt är att det ska finnas tillgänglig väg till samtliga gårdens zoner men att det däremot inte är ett krav att ha full tillgänglighet *inom* samtliga delar av alla zoner.

Stadsdelsförvaltningen bedömer att den vilda zonen kan tillåtas vara otillgänglig i vissa delar men att det ska finnas ett tillgängligt sätt att ta sig till den vilda zonen. Syftet till detta är att främja den självständiga och inkluderande leken.

Avseende anlagda lekytor och möblering anser förvaltningen att huvudprincipen bör vara att alla ytor ska främja den inkluderande leken. Stadsdelsförvaltningen bedömer därför att en och samma lekya eller möblering ska kunna erbjuda spännande och utmanande lek såväl tillgängligt som otillgänglig. Stadsdelsförvaltningen bedömer att detta motverkar fysisk uppdelning och segregation inom gården.

Barnperspektiv

Stadsdelsförvaltningen har använt checklista för lekvärdeskriterier och kan konstatera att 10 av 18 kriterier uppfylls i det nuvarande utredningsskedet. De 8 kriterier som ännu inte uppfylls är

- Tillgängliga lekmiljöer
- Lekredskapen är integrerade i landskapet
- Jämställda lekmiljöer
- Vattenlek
- Odling och växtkompost
- Förvaring av lös lekutrustning
- Vattenutkast
- Eluttag

Stadsdelsförvaltningen bedömer att dessa 8 lekvärdeskriterier behöver studeras närmare och hanteras i det kommande planerings och projekteringsarbetet.

Bilagor

1. Planbeskrivning, S-Dp 2018-15610
2. Plankarta, S-Dp 2018-15610